

עפ"ג 26209/10 - צביקה לביא נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ג 19-10-2019 לביא(עצור/אסир בפיקוח) נ' מדינת ישראל

בפני
כבד השופט יעקב שפסר, סג"נ - אב"ד
כבד השופט העמיתה זהבה בוסתן,
כבד השופט חגי טרס
המערער צביקה לביא (עצור/אסир בפיקוח)

נגד

מדינת ישראל המשיבה

פסק דין

כב' השופטת ז' בוסתן:

ערעור על גזר דיןו של בימ"ש השלום בראשל"צ (כב' השופט עmittelיס) שניתן ביום 9.9.19, בו הורשע המערער על פי הودאותו בעבירות של התפרצויות למקומות מגוריים על מנת לבצע עבירה בצוותא, לפי סעיפים 406 (ב) ו-29 (א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: " החוק"), סייע להתרצות למקומות מגוריים במטרה לבצע עבירה בצוותא, לפי סעיפים 604 (ב), 29 (א) ו-31 לחוק, החזקת מכשירי פריצה בצוותא, לפי סעיפים 409 ו-29 (א) לחוק, וקשרית קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499 (א)(1) לחוק (בת"פ 33494-12-17), ובعبارة של קבלת נכס שהושג בעוון, לפי סעיף 412 לחוק (בת"פ 18-12-15628).

על המערער הוטלו 14 חודשים מאסר בפועל; הופעל מאסר מותנה של 5 חודשים שהוא תלוי ועומד נגדו, בחופף למאסר שהוטל עליו; 18 חודשים מאסר על תנאי, ו- 4 חודשים מאסר על תנאי, בתנאים המפורטים בגזר הדין; קנס בסך 500 ל"נ; פיצוי בסך של 1,500 ל"נ ופיצוי בסך של 6,000 ל"נ לנפגעי העבירה כמפורט בגזר הדין; וחתימה על התcheinות בסך 7,500 ל"נ בתנאים המפורטים בגזר הדין.

כתב האישום

.1. ת"פ 33494-12-17

עוור ליום 19.11.2017 קשו המערער (הנאשם 2 בכתוב האישום) ו- 4 נוספים, קשר שטרכתו לפרוץ לדירות מגורים ברחבי הארץ, לפי חלוקת תפקידים ביניהם. לצורך כך השתמשו ברכבו של המערער (להלן: "הרכב").

על פי האישום הראשון, בתאריך 5.12.2017, במסגרת הקשר, צלצל נאשם 3 לנאשם 1 ושוחח עמו בנוגע

עמוד 1

לפריצה, וביקש מהמערער לנוהג עבورو לעיר באර שבע תМОרת 2,000 ₪. בהגיים לעיר התפרצו נאשמים 1 ו-3 לדירתה של נ.ו., ילדת 1937, ונטלו ממנה צוואה, ותכשיטים שהיו בחדר השינה, ועזו את הדירה תוך הותרת אי סדר במקום. בהמשך נעקרו השלושה ברכב, והנאשמים 1 ו- 3 השילכו מס' פריטים שנגנו. באותו הנסיבות, החזיקו המערער והנאשמים 1 ו- 3 בצוותא חדא במכשירי פריצה- פנס, מברג ולום ברזל.

על פי האישום השני (אישום מס' 3 בכתב האישום המתוקן), בתאריך 4.12.2017 הגיע המערער ביחד עם נאשמים 1 ו-5 לדירתה של י.מ., המערער נכנס לבניין ביחד עם נאשם 1. נאשם 5 נותר להמתין להם ברכב, ולאחר שהמערער הנחה אותו "לשימים עין". נאשם 1 והמערער התפרצו לדירה ונטלו מתוכה מחשב נייד, 100 דולר בזמןן, תעודה זהות, דרכון ישראלי ורישון נהיגה של בתה של י.מ.. עם זאתם מהדירה עלו המערער ונאשם 1 לרכב ועזו את המקום.

.2. ת"פ 15628-02-18

בתאריך 18.11.2016 קיבל המערער לידי מכשיר טלפון נייד שנגנב מרכיב שנפרץ יומם קודם לכן, בידיעו שהמכשיר הווג בגניבת.

תסקרים

.3. בטרם נוצר דינו של המערער התבקש שירות המבחן להכין תסוקיר אודוטו. הוגש ארבעה תסקרים מהם עלה כי המערער נרתם להליך טיפול, התמיד בו ולהערכת שירות המבחן נתרם ממנו.

.4. בתסוקיר הראשון מיום 19.10.18 הצבע שירות המבחן על נטילת אחריות חלקית בלבד על ביצוען של העבירות. מדברים שמסר לקצינת המבחן עליה כי הוא חבר לנאים האחרים כדי להשיג רווח כלכלי. שירות המבחן התרשם באותה עת כי המערער מטשטש ומצמצם מחומרת מעשו, לצד זאת מבטא צער וחרטה בגין המעשים ומגלה אemptיה כלפי המתלווננים. עוד התרשם שירות המבחן כי המערער נעדר כלים להתחזות עם מצביו לחץ, ופועל באימפליסיביות. במשך תקופה מסוימת, לאחר שנישא בשנית, הצליח להתנקק מאורה החיים העברייני אותו ניהל, אך לאחר גירושו חידש את קשריו השולטים. שירות המבחן התרשם כי במצבו משבר הוא חוזר לדפוסיו השולטים וקיים סיכון להמשך התנהלות שולית.צד זאת קיימת נזקקות טיפולית ומוטיבציה גבוהה לשינוי חייו. לאור האמור המליץ שירות המבחן לשלב את המערער בטיפול "יעודי" בשנותם.

.5. מתסוקיר שהוגש ביום 17.2.2019 עלה כי המערער השתלב בקבוצת טיפולית, הגיע כנדresh למפגשים, השתתף בהם באופן פעיל, ולקח יותר אחריות על מעשיו. שירות המבחן ציין כי ניכר שהמערער מזדהה עם תוכנים בקבוצה ונתרם ממנה. לפיכך הומלץ, כבר בשלב זה, להעדייף את הפן הטיפולי ולהטיל על המערער עונש מאסר לRICTי בדרך של עבודות שירות, צו מבחן ומאסר על תנאי.

.6. בתסוקיר נוסף מיום 24.6.2019 דווח שירות המבחן כי המערער ממשיך לחתת חלק בהליך הטיפול,

עמוד 2

ומ%">**מקפיד על נוכחות ושיתוף.** המערער מסר ל专家组 המבחן שהוא חש כי לראשונה בחיו קיבל הזדמנות לעור שינוי במצבו ותאר את התהילה הטיפולי כמשמעותי עבورو. שירות המבחן חזר על המלצה להטיל על המערער צו מבחן ונענשה מרתיעה בדרך של עבודות שירות.

.7. בתסaurus האחרון מיום 30.7.2019 דיווח שירות המבחן כי המערער התמיד בטיפול הקבוצתי ומסר שנותר ממנה. שירות המבחן התרשם שהמערער מצילח להתמודד בקבוצה עם וויסות דחפים, שליטה בכעסים, ובחירה בעיות והשלכותיהן ולוקח יותר אחריות על חייו. שוב חזר שירות המבחן על המלצה להטיל על המערער צו מבחן, ומאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. כמו כן המליך להאריך את המאסר המותנה התלוי ועומד נגדו בתיק שצירף.

גזר הדין

.8. בגזר הדין סקר בית המשפט את נתוני האישים של המערער כפי שעלו מתשקרים שירות המבחן: בן 32, גרוש בשנית ואב לשני ילדים. מתגורר עם גירושתו השנייה ובנם בן ה- 3. פוטר משירות צבאי עקב הסתבכות בפליליים. מגיל צעיר חבר לחברת שולית, ובמהלך השנים מעורבותו השולית העמיקה. בעבר ארבע תקופות מאסר בפועל בגין ביצוע עבירות רכוש, אלימות והפרות של הוראות חוקיות.

.9. הערכם החברתיים שנפגעו כתוצאה מעשי המערער (ויתר הנאים) המפגעה בביטחוןם של האזרחה. בית המשפט קמא צין כי במיוחד אמורים הדברים כאשר נפגע העבירה הינו אדם מבוגר, אשר כניסה של גורם זר, כמו המערער וחבריו, לבתו פוגעת באופן קשה במבצרו, רונמת את תחושת הביטחון ופוגעת בפרטויות בצורה קשה. מידת הפגעה בערך המוגן הוערכה כבינונית-גבואה, בשלים לבן שמספרצת יותר מדירה אחת, שווי הרכוש שנגנబ וערכו הרגשי, וגילו של בעל את הדירות (ילידת 1937).

.10. בבחינת נסיבות העבירות הגיע בית המשפט קמא למסקנה כי מדובר בשלושה אירועים בלבד ולא באירוע עברייני אחד. אשר למתחמי ענישה קבוע כי מתחם העונש לעבירה של התפרצות לדירות מגורים נע בין 12 ל- 24 חודשים מאסר; לעבירה של סיוע להתפרצות לדירות מגורים בין 6 ל- 12 חודשים; ולUBEIRA של קבלת נכס שהושג בעוון בין מספר חודשים מאסר על תנאי וכנס או של"צ לבן 7 חודשים מאסר בפועל.

.11. בבחינת הנסיבות שאינן קשורות ביצוע העבירות שקל בית המשפט קמא לקולה את גילו של המערער ואת קבלת האחירות על מעשיו שבאה לידי ביטוי בהזדאתו במיחס לו בהזדמנות הראשונה. לחומרה נשקלו עבורי הפלילי המכוביד, הכולל 7 הרשעות קודמות במגוון רחב של עבירות, ובכלל זה עבירות רכוש מסוימים כולל עבירה של התפרצות לדירה, עבירות שוד, שחיטה באיזמים ועוד. על המערער נגזרו לאורך הימים עונשי מאסר המctrברים לכדי לא פחות מ-76 חודשים, כאשר גם עונשים מותנים לא הניאו אותו מלhmaשי ולבצע עבירות פליליות.

נשללו גם נסיבותו האישיות כפי שפורטו בתסקיריו שירות המבחן, והעובדה שהמערער היה עוזר באזוק אלקטרוני לתקופה לא מבוטלת.

.12. בהתייחס לטענת המערער כי מדובר ב"הזרמנות ראשונה" שניתנה לו להשתקם הפנה בית המשפט קמא לאמור בגין הדיון השני לגבי בת"פ 16220-11-16, ממנו עלה כי בשנת 2011 שוחרר ממאסר בשחרור מוקדם לאחר שנבנתה לו תכנית שיקום מקיפה.

.13. חurf הבהיר הטיפולי שעבר המערער, וחurf המלצה שירות המבחן, קבע בית המשפט קמא כי אין לסתות במקורה זה ממתחם העונשה. בית המשפט קמא הפנה לפסיקה המורה כי לשם חריגה מהמתחם, יש להציג פוטנציאלי שיקומי גבוה, הנלמד מנתונים שונים, בין היתר עבר פלילי, מידת שיתוף הפעולה עם שירות המבחן, התגייסות משפחתי ועוד. במקרה דנא, סבר בית המשפט קמא כי לא ניתן להתעלם מחומרת העבירות, התכנון המוקדם וקשרו הקשור שקדמו להן, ומהעובדה שהמערער פעל בשיקול דעת ולא נרתע מעונשים קודמים הכוללים מאסרים, ביצוע העבירות ממנייע של בצע כסף (ולא על רקע התמכרות), בהשוואה לפסקי הדין שהגישה ההגנה, בהם בבית המשפט חרגו מהמתחם על רקע תהליכי גמilia משמעותיים). ביטוי למאמרי השיקום של המערער נתן ביהם"ש קמא בהטלת עונש מאסר קצר יחסית, בחלוקת התחתון, של המתחם ובchapift המאסר המותנה שתליו וועמד נגדו ובכך איזן לשיטתו בין חומרת המעשים, מדיניות העונשה הנהוגת, עונשי המאסר שהוטלו על הנאים האחרים מצד אחד ומאמצי השיקום והמלצה שירות המבחן מצד שני הטיל בית המשפט על המערער את העונשים שפורטו בפתח פסק הדין.

נימוקי הערעור

.14. בהודעת בערעור ובטייעוני טען ב"כ המערער כי שגה ביהם"ש קמא, כאשר לא אימץ את המלצה שירות המבחן, ולא נתן בכורה להבהיר השיקומי המשמעותי בו מצוי המערער כאשר שליחתו למאסר תנגע את הבהיר השיקומי ותשכנ אותו בשהייה בכלל עם אוכלוסייה ערביינית. ארבעת התסקיריים שהוגשו בעניינו, מצביעים על השינוי שערך בכל אורחות חייו. המערער שהוא ערביין וניל או רוח חיים ערבייני הפסיק לבצע עבירות, עבד מזה מספר חודשים, נטל חלק פעיל בהבהיר הטיפולי, שינה את מקום מגורי כדי להתרחק מהחברה הערבינית, מסר בדיקות שتن נקיות, לא נפתחו נגדו תיקים חדשים ומקרים חי' משפחה תקינים לאחר שזר לחים משותפים עם גירושתו ובנו הקטן.

.15. לא ניתן משקל לעובדה כי הטלפון בתיק המצורף הוחזר לבעליו, וכך גם הרכוש נשוא האישום הראשון בתיק העיקרי; לא ניתן משקל לכך שני כתבי האישום תוקנו משמעותית, והמערער הוודה בהם; באישום הראשון היה המערער רק מסויע (ղאג); כן לא ניתן משקל לחילוף הזמן מאז ביצוע העבירות ולעובדת שהעבירות בתיק העיקרי נ עברו על פני פרק זמן קצר של ימים.

.16. בנוסף, לא ניתן המשקל הרاءו להימצאותו של המערער מיום 19.3.18 עד 23.7.18 באזוק אלקטרוני, ולאחר מכן במעצר בית משפט כמנה עד ליום 17.7.19.

17. במהלך הדיון הוצגו בפניו מסמכים המתייחסים למצבו התפתחותי של בנו הקטן של המערער וגורשו ומסמכים המתייחסים למצבה הנפשית של בתו של המערער מניסיונו הראשוני המתגוררת עם המערער וגורשו. מטעמי צנעת הפרט לא נפרט את האמור במסמכים אלה נציג רק כי על פי המסמכים, אם שלח המערער לרצות עונש מסר תוצאה בתו מניסיונו הקודמים למסגרת חז' ביתית.

דין והכרעה

18. האם יש בנסיבות המקירה, לאור ההליך השיקומי שעבר המערער, כדי להצדיק הקללה נוספת בעונש שהוטל עליו, עד כדי סטייה ממתחם העונש ההולם שקבע בית המשפט קמא. זו השאלה הנצבת לפנינו. בית המשפט קמא השיב על שאלה זו בשלילה וסביר כי למאזוי השיקום של המערער יש לתת ביטוי בגדרי מתחם העונש, (ועלוי לא חולק המערער), כפי שבפועל נעשה

19. סעיף 40(א) לחוק העונשין קובע כי בית המשפט רשאי לחזור ממתחם העונש משיקולי שיקום, כאשר "מצא כי הנאשם השתתק או כי יש סיכון של ממש **שישתקם**". בהתקיים הנסיבות הקבועות בסעיף ניתנת בכורה לשיקולי שיקום על פני עקרון הילמה, שהוא העקרון המנחה בגזרת העונש. בהיות שיקול הילמה הכללי ושיקול השיקום היוצא מן הכלל יש לשים את העדפת עקרון השיקום בזיהירות "נקודות המוצא בהפעלה" [של סעיף 40(א)] **היא העדפתם של שיקולי שיקום** (ראו אורן גזל-אייל "חרינה ממתחם העונש ההולם" ספר דוריתBINIS 546, 539 (קרן אחולאי ואחרים עורכים, 2018) (להלן: גזל-אייל)). אכן, לא מתפוגגים מאליהם שיקולי הילמה גם כאשר חלים שיקולי השיקום. אולם, יש להකפיד על כך שהבחירה בעונש לא תפגע באופן ממשי בסיכון השיקום (שם, בעמ' 550-550) (ע.פ. 17/6637 אליזבת קרנדל נ' מ.י. [18.4.18] (להלן עניין "קרנדל").

בעניין קרנדל הנ"למנה בית המשפט את השיקולים המרכזיים, בנוסף למסקירת השירות המבחן, באמצעות ניטן להוכיח סיכון שיקום, תוך שציין שאין בדברו ברשימה סגורה אלא בשיקולים שהפסיקה כבר הכירה בהם שיקולים רלוונטיים: "**המוחטבציה שהפוגין האדם שהורשע להשתתקם; הלין של גמילה מהתמכרות שהוא עובר; השתלבות מוצלחת בהליכים טיפולים שונים; אינדייקציות לשינוי عمוק בהתנהגות ובדרך החשיבה; הבעת חרטה כנה על המעשים והפוגנת אמפתיה כלפי נפגעי העבירה** (ע"פ 12/7459 שיבר נ' מדינת ישראל, [פורסם בנתו] פסקה 6 (20.6.2013); ע"פ 15/779, בפסקה 11; עניין אלקרינאו, בפסקה 12; עניין סלב, בפסקאות 16-17; עניין שנהר, בפסקה 24).

.....

ומובילו לקבוע מסמורות, ניתן לציין **שילוב** בין שינוי מהותי בהתיחסות הרגשית לאירוע העבירה המתבטאת בנטילת אחריות, כפירה והבעת אמפתיה לנפגעי העבירה לבין אינדייקציות אובייקטיביות לקיומו של תהליך **שיקומי-טיפול** מוצלח וחזרה לדרכן הישר, עשוי להצביע על "**סיכון של ממש לשיקום**" כלשהו של סעיף 40(א)".

על חישובתו של ההליך השיקומי לאינטראס הציבורי והעדפותו על שיקולי הרתעה עמד בית המשפט בע.פ. 18/4802 פלוני נ' מ.י.: "חישובתו של ההליך השיקומי, המסייע לנאשם לצאת ממעגל העבריינות ולהשתלב באורך חיים יציב וكونסטרוקטיבי, אינה נועוצה אף בטובתו של הנאשם, וההתחשבות בשיקומי שיקום אינה בבחינת הפעלת "מידת הרחמים" או התנהלות של לפנים משורת הדין. אדרבה, יש בשיקולים אלה כדי לקדם את האינטראס של כלל הציבור, ואף להגן על קורבנות פוטנציאליים - לא פחות, ולעתים אף יותר, משיקולי הרתעה".

20. בעניינו, לאחר ששמענו את טענות הצדדים דעתינו כי זהו מקרה בו יש ל选取 לקרו את המערער כברת דרך נוספת על מה שהלך בית המשפט קמא, ומشكולי שיקום יש לסתות מתחם העונש שנקבע על ידי בית משפט קמא ולהטייל עליו עונש שניית יהיה לרצות אותו בדרך של עבירות שירות, וזאת מספר טעמים.

21. על פי תסקרי שירות המבחן - הגורם המקצועני - עבר המערער הליך טיפול מוצלח ונתרם ממנו. ההליך נמשך השנה במהלך נטל המערער חלק במסגרת טיפולית שמתארת שנייה אורח חיים ודפוסים בעיתויים, זיהוי מצבי סיכון להישנות התנהגות עברנית ופורצת גבול והגברת יכולת לווייסות דחפים וראיות אחרת. המערערלקח אחירות על העבירות שביצע והביע אמפתיה כלפי הקורבנות. אין מדובר בהשתתפות בקבוצה הטיפולית בלבד. השני שערך המערער בא לידי ביטוי בהתנהגות היומיומית ובשינוי ממש שביצע באורחות חייו. המערער שינה את מקומו מגוריו כדי להתרחק מהחברה השולית אליה התרכוע. יש לו מסגרת תומכת ומזה שמנוה חדשניים הוא עובד במסגרת קבועה כאשר המעסיק שימוש אחד ממפקחי והתייצב לדין בבית המשפט, המערער חזר לחיות חיים משותפים עם גרוותו וכתוואה מכך הוא קיבל את המשמרות על בתו מנשאים קודמים והוא קיבל מסגרת משפחית דבר שמנע את הוצאה החוץ ביתית.

22. אציגו כי אם יותר גזר הדין על כנו, עונש המאסר שייהי על המערער לרצות בסופו של יום בניכוי ימי מעצרו יעמוד על עשרה וחצי חדשים.

23. לא נعلم מעיני עברו הפלילי המכבד של המערער וחומרת העבירות נשוא הערעור. יחד עם זאת, שליחתו של המערער בעת זו למאסר מאחריו סורג ובריח עלולה לאין חלק ניכר ויתכן אף את כל ההישגים שהשיג המערער בעקבות ההליך הטיפולי.

24. שיקול נוסף בשיקולי אני מיחסת לנזונים אודוט וידי שהוצגו בפניינו. הדברים אמנים נטענו בבית המשפט כמו אך בפניינו הוצגו מסמכים שלא אפרטם מפה את צנעת הפרט. אומר רק כי מהמסמכים עולה מצבם המיעוד של שני ידי המערער. נוחחותו של המערער יכולה לתרום רבות לטיפול בהם. במיוחד אמרו הדברים באשר לבתו של המערער מנשאייו הקודמים. שליחתו של המערער למאסר תהיב את הוצאה למסגרת חוץ ביתית. אני סבורה כי יש לשקל את בריאותם הנפשית של לידי המערער במסגרת האינטראס הציבורי.

.25. מכל השיקולים האמורים יצא לבטל את גזר דין של בית המשפט קמא ולהטיל על המערער את העונשים הבאים:

:33494-12-17 בת.פ.

עונש מאסר של 9 חודשים אותו ניתן יהיה לרצות בדרך של עבודות שירות אם ימצא אותו הממונה על עבודות שירות לכך. אם לא ימצא כשיר לריצוי עונש בדרך של עבודות שירות יהיה על המערער לשאת את עונשו מאחריו סORG ובריח.

מאסר לתקופה של 18 חודשים אותם לא ירצה אלא אם בטור תקופה של 3 שנים מיהם עברו עבירה של רכוש מסוג פשוט.

מאסר לתקופה של 4 חודשים אותם לא ירצה אלא אם בטור תקופה של 3 שנים מיהם עברו עבירה של רכוש מסוג פשוט. קנס בסך 500 ₪ או 5 ימי מאסר תמורה.

פיizio בסך של 1,500 ₪ ששולם לגב' נ.ו. ופיizio בסך של 6,000 ₪ לגב' י.מ.

חתימה על התחייבות כספית בסך של 7,500 ₪ להימנע בטור תקופה של 3 שנים מיהם מביצעו עבירות רכוש.

: 15628-02-18 בת.פ.

הארכת המאסר המותנה של 5 חודשים שהוטל על המערער בת.פ. (ראשל"צ) 11-11-16220 בשתיים נוספות.

העמדת המערער בשני התיקיים בפקוח שירות המבחן ל- 18 חודשים.

כב' השופט ח' טרסי:

.1. עינתי בחוות דעתה המפורשת של חברותי, כב' השופט בוסטן, לפיה ראוי לקבל את הערעור ולהקל בעונשו של המערער עד כדי סטייה לקולא ממתחם העונש ההולם והימנעות מהשתת מאסר מאחריו סORG ובריח, אך דעתך שונה. לטעמי, מוביל להקל ראש במאיצים שהקיע המערער מאז שוחרר ממעצרו בהליך זה, ובשינוי החיווי המסתוי שחל בהתנהלותו, כמפורט בתסקרי שירות המבחן, איזן בית המשפט קמא נכונה במסגרת גזר הדין בין השיקולים השונים, ואין הצדקה להתערבות שיקול דעתו ולהקל עם המערער הקלה נוספת.

.2. גילוון ההרשעות הקודמות של המערער, כמו גם תסקרי שירות המבחן, מלמדים כי מדובר בני שמנאל מזה שנים אורח חיים עברייני, במסגרתו הוא מבצע, אחת למספר שנים, עבירות רכוש ואלימות חמורות, ונשלח בשל כך, פעמי אחר פעם, לנשיאה בעונשי מאסר ממושכים מאחריו סORG ובריח, מוביל שיש בכך כדי להרטיעו או לשנות מדפסו. במסגרת זו יזכר כי בשנים 2005-2006 ריצה שנת מאסר מצטברת בגין עבירות של נסיוں שוד, עבירות אלימות נוספות וUBEIROT RCOUSH בתוכם הרכבת. בשנת 2009 נדון לשלווש שנות מאסר, לאחר שהורשע בעבירה של שוד מזון. על אף ששוחרר שחרור מוקדם ממאסר

זה, שב לסרו במהירה ובשנת 2012 נדון ל-28 חודשים מאסר נוספים בגין התפרצויות למקומ מגורי ועבירות נלוות. גם מאסרים מותנים שהושתו עליו לא הובילו להפנמה המקווה, והופעלו על ידי בתיהם המשפט שדנו בעניינו, לעיתים בחופף ולעתים במצטבר.

3. והנה, כפי שציין בית המשפט קמא בגזר דין, וכפי שעולה מעובדות כתוב האישום בו הודה, בחר המערער פעם נוספת לשוב ולבצע עבירות רכוש חרמלה גבוהה, והפעם מתוך תכנון מוקדם וקשרית קשור עם עבריים נוספים. את זאת עשה, לדבריו בית המשפט קמא מתוך שיקול דעת, ועל אף שכזו לא אחת מעונשים שהוטלו עליו ואף טעם טעם המר של המאסר. עוד הדגיש בית המשפט קמא כי המעשיים בוצעו מתוך בצע כסף, ולא על רקע התמכרותי, תוך העדפת טובתו האישית של המערער על פני הערכיהם החברתיים של הגנתם מופקד בית המשפט.

4. מדובר אפוא למי שמנהל מזה שנים ארוכות אורח חיים עבריני, הפוגע פגיעה קשה הציבור, ואשר מטעמו שלו שב לבצע עבירות חמורות, על אף שהוא מודע היטב למשמעות מעשייו ולענישה הצפויה, לרבות דבר קיומו של מאסר מותנה בר הפעלה. כאשר מדובר באדם שאלו הם נתוני הבסיסיים, המשוכה הניצבת בפנוי, בבואו לעתור לחירגה משמעותית מהעונש הראי וממתחם הענישה, מטעמי שיקום, הנה משוכה גבוהה במיוחד.

5. באשר לתהילך השיקום, הרי מתקורי שירות המבחן עולה כי בפרק הזמן שבין חודש נובמבר 2018 ועד למתן גזר הדין בחודש ספטמבר 2019, נטל המערער חלק בקבוצה טיפולית בשירות המבחן שმטרתה שינוי אורח חיים ודפוסים בעיתאים. הוא השתתף בקבוצה באופן משבע רצון, נתרם על ידה והרושם הוא כי הוא נעזר בתהילך כדי לקדם את עצמו וכי כיום לוקח יותר אחריות על חייו. הוא עובד לפרנסתו, מקיים את משפחתו ומאז שוחרר ממעצר לא שב והסתבר בפלילים.

6. מבלי להקל ראש במקלול נתונים חיוביים אלה ובהליכי השיקום שיפורטו בתפקידים, אין לטעמי בשינוי המסתויים שחל בהנהלותו של המערער כדי להצדיק סטייה כה ניכרת מהעונש שראוי היה להשיט עליו בנסיבות רגלוות, וממתחמי הענישה אשר אינם בחלוקת, עד כדי הימנעות מהשתתת מאסר מאחריו סורג ובריח. בית המשפט קמא היה עיר להמלצות החיוביות של שירות המבחן ואף העניק להם משקל לא מבוטל במסגרת גזר הדין, הן בהשתתת העונש בסמור מאד לרף התחthon של המתחם שנקבע והן בהפעלת המאסר המותנה באופן חריג בחפיפה מלאה למאסר שהושת. לטעמי, כל הקלה נוספת נספתחה באופן בוטה ובلتוי ראיו את האיזון המתחייב בין שיקולי הгалול וההרעתה, התקפים במלוא עוזם בעניינו של המערער, לבין משקלם היחסי של שיקולי השיקום.

7. בבעצמו את אותו איזון בין השיקולים השונים צעד בית המשפט קמא בדרך אותה סלל בית המשפט העליון במספר רב של החלטות, בהן הובהר כי שיקולי השיקום אינם ניצבים לבדם ואין בהם בהכרח כדי לאין את יתר שיקולי הענישה המתחייבים, אלא במקרים חריגים ונדרירים.

.8. כך למשל, מצאו הדברים את ביטויים במסגרת ע"פ 19/1229 סלומינסקי נ' מ"י (1.7.19) (כל הדגשות שלי - ח.ט.):

"אמנם כן, סעיף 40(א) לחוק העונשין מורנו כי בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונישה ההולם אם נמצא כי "הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שיתתקם". ואולם, נקבע לא אחת כי יש לנ��וט בזיהירות בכל הנוגע לסתיטה ממתחם העונישה בשל שיקולי שיקום, ולבוחן כל מקרה על נסיבותו, בעוד כן, נקבע כי יש לבוחן, בין היתר, האם השינוי שעובר הנאשם נותן אוטותינו במישוריהם השונים של חייו, ובפרט בדרכו החשיבה המעוותת אשר הובילו אותו לביצוע העבירות (ראו והשו: 6637/17 קrndל נ' מדינת ישראל, פסקאות 25-22 (18.4.2018) [פורסמו בנבוב]. כן נקבע, כי יש לבוחן באיזה שלב של הלין השיקומי מצוי הנאשם, ולסתות ממתחם העונישה ההולם רק במקרים נדירים שבהם סיכוי שיקום מובהקים מצדיקים, בבחינת יוצאת מן הכלל, לסתות ממתחם העונישה ההולם (ראו: ע"פ 5936/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (14.1.2015) [פורסמו בנבוב]; ע"פ 3927/16 מדינת ישראל נ' בר-זיו, פסקה 21 (23.2.2017) [פורסמו בנבוב])."

.9. עוד אפנה לע"פ 18/9036 פלוני נ' מ"י (27.1.20), אשר על אף שעסוק בתחום שונה של עבירות, מסקנותיו יפים גם לענייננו:

"יש לציין כי סעיף 40(א) לחוק העונשין האמור, איננו מטיל חובה על בית המשפט לחרוג ממתחם העונש ההולם, גם אם מדובר בנאשם שהשתתקם, או כאשר קיים סיכוי של ממש שיתתקם, אלא מדובר בסמכות שברשות בלבד (ראו: ע"פ 3102/14 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבוב] פיסקה 21 לפסק דין של כב' השופט א' שלהם (17.11.2014). בעניין זה, נקבע בפסקה כי ככל שהעבירה בה הורשע הנאשם ונשיבותה חמורות יותר, כך גובר הנTEL המוטל על הנאשם להראות הלין שיקומי מתקדם יותר, או סיכוי שיקום מובהקים יותר, כדי להצדיק סטייה לקולא ממתחם העונש ההולם (ראו: ע"פ 5936/13 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבוב] פיסקה 5 (14.01.2015) (להלן: ע"פ 5936/13); ע"פ 1170/15, פיסקה 21)....

...אכן, ניכר מהतסקרים כי המערער עושה שימוש רבים להפיק תועלת מההlixir הטיפולי בו הוא נמצא ולתקן את דרכיו. עם זאת, בשלב זה לא ניתן לקבוע כי סיכוי השיקום בעניינו, גם אם הינם גבוהים, מצדיקים חריגה לקולא כה משמעותית ממתחם העונש ההולם."

.10. ואם בעבירות רכוש עסקני, ראו רע"פ 17/9269 אבו עישא נ' מ"י (15.1.18), אשר כאמור נכתב על עניינו, בשינויים המתוחיבים, אשר אינם מיטיבים עם המערער שלפנינו, בשם לב לחומרת המיוחדת של העבירות שביצעה ושל עברו הפלילי:

"מעבר לנדרש עיר כי דין הבקשה להידחות גם לגופה. לא שוכנעתי כי העונש שהושת על המבוקש סוטה במידה ניכרת, ממדיניות העונישה הנהוגה בעבירות בהן הוא הורשע. כידוע,

עיקרון השיקום, על אף חשיבותו, אינו בא להחליף עקרונות ענישה נוספתם, וביניהם עקרון הಹילהה. הערכה כי קיים סיכוי שהנאשם ישתקם אינה מובילה בהכרח למסקנה כי יש לחזור לפחות ממתחם העונש ההולם, אף אם תסוקיר שירות המבחן תומך בהקללה מעין זו (ע"פ 452/14 דבוש נ' מדינת ישראל [פורסם ב公报] (3.4.2014); ע"פ 13/2015 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם ב公报] (05.08.2013); רע"פ 398/14 ערגי נ' מדינת ישראל [פורסם ב公报] (16.3.2014)). בית המשפט המחויז בחן את ההליך השיקומי אותו עבר המבקש למול חומרת מעשי, ועיקרון הಹילהה, וקבע שבנסיבות העניין אין לחזור ממתחם אותו קבע בית משפט השלום. פעמים רבות עמד בית משפט זה על חומרתה של עבירות גניבת הרכב, בה הורשע המבקש, הגורמת נזק מיידי לבעל הרכב וכן נזק כלכלי רחב לציבור, ובהתאם על הצורך לנקט בענישה חמירה במקרים אלו (ע"פ 13/2013 כסואני נ' מדינת ישראל [פורסם ב公报] (03.08.2014); רע"פ 10/2010 מליטאת נ' מדינת ישראל [פורסם ב公报] (01.11.2010)). יתרה מכך, מעשי של המבקש היו סכונה לציבור משתמשי הדרכן וכוחות המשטרה, ומלמדים על חוסר יראת החוק. לכן יש להוסיף את עבורי הפלילי המכבד של המבקש, היכול בין היתר הרשעה במספר עבירות של גניבת רכב, ואת העובדה שביצע את העבירות כאשר תלויים כנגדו שני מאסרים מותנים. לבסוף יצוין, כי עת נתן פסק דין עמדו בפני בית המשפט המחויז נסיבותו האישיות הקשות של המבקש, והן, יחד עם המוחטבציה שהראה לשיקום, הביאו את בית המשפט המחויז לגזר את עונשו ברף הנמוך ביותר של מתחם העונש שנקבע לו וכן לחופוף באופן מלא בין תקופת המאסר שהטיל עליו לבין המאסר המותנה שהופעל.

11. לאור המקובל, לו תישמע דעתך, ידחה הערעור על גזר הדין, וالمعערע ישא בעונש המאסר בן 14 החודשים שהשית עליו בית המשפט כאמור.

כב' השופט י' שפסר, סג'נ:

1. בחלוקת שבין חברי בשאלת האם יש בנסיבות עניינו של המערע, לאור ההליך השיקומי שעבר כדי להצדיק הקללה נספת בעונש שהוטל עליו, עד כדי סטייה ממתחם העונש ההולם שקבע בית המשפט כאמור, דעתך כදעת חברי השופט טרס.

2. עր אני לנתחים החשובים העולים מتسוקיר שירות המבחן שעוניים ההליך הטיפולי בו משתתף המערע. שיתוף הפעולה מצדו והשתתפותו במסגרת הטיפול בהחלט משמחים, ואף אני מצטרף לתקוותו של בית המשפט כאמור בסעיף 27 לגזר דין, כי המערע אכן ישכיל להסתיע בכלים שקיבל במסגרת הטיפול, על מנת לשוב בדרך הימש ולקם את חייו, לטובתו ולטובת משפחתו.

3. עם זאת, המשמעות המعيشית של קבלת הערעור היא למשה החרגת עניינו של המערע פעמיים - פעם בסטייה ממתחם העונשה שנקבע, ופעם בהארכת מאסר מותנה בר הפעלה התלויה ועומד בעניינו של המערע. דהיינו, קבלת הערעור - משמעה הכרה בקיום של נימוקים מיוחדים להארכת התנאי ובקיומו

של שיקום ממשי, צזה המצדיק סטייה משמעותית ממתחם העונש ההולם. אמנם ישנה האפשרות לסתות ממתחם העונש ההולם למטרות שיקום - אך אין בכך, אף לפי הפסיכה הנוגגת, ביטול או הפנית עורף ליתר השיקולים ובכללם שיקול ההלימה (לענין זה ראו לדוגמה: רע"פ 398/14 **ערג' נ' מדינת ישראל, פס' 9** (16.3.14)). זאת ועוד, אין ולא ראוי להימנע מהטלת מאסר רק בכדי להאריך תנאי (ראו רע"פ 13/21 **מחאג'נה נ' מדינת ישראל** (23.5.13))).

4. אף דעתן כදעת חברי השופט טריסי, כי אין בהליך הטיפולי האמור ובשינוי המסתויים שהל במערער, כדי להצדיק סטייה משמעותית כל כך מהאונש המקורי יחסית מלכתחילה שהושת עליו על ידי בית המשפט קמא, בסמוך מאד לרף המתחון של המתחם שנקבע (שהוא לכשעצמם איננו שינוי במחלוקת), תוך חפיפה מלאה של המאסר המותנה שהיא תלוי ועומד נגד המערער, והכל מתוך התחשבות בית המשפט קמא במכלול השיקולים הקונקרטיים הנוגעים למערער ולהליך הטיפולי שעבר.

5. איני רואה עין בעין עם חברי השופט בסוטן, את הצעתה להארכת המאסר המותנה תלוי ועומד בענינו של המערער בהתאם לסעיף 56 לחוק העונשין._CIDOU, האפשרות להאריך את תקופת המאסר המותנה, מהוות לכשעצמה חריג, המופעל רק כאשר הפעלת המאסר המותנה טוביל לתוצאה בלתי צודקת. במצב דברים זה מוסמרק בית המשפט להורות "מטיעמים שיירשמו" על הארכת תקופת התנאי ולא על הפעלה. בעניינו, לא מצאת הצדקה לאמץ תוצאה מוצעת זו, לנוכח נסיבות ביצוע העבירות שבוצעו על ידי המערער, ללא שהורתע, ولو במעט, מעברו המכבייד, מהמאסרים בהם נשא, מהמאסר המותנה שהיא תלוי ועומד בענינו, ובהתאם הענישה המקורי שהושת עליו מלכתחילה.

6. זאת ועוד, לא ניתן להתעלם גם מרמת עונשתם של שותפיו של המערער לביצוע העבירות: עונשם של נאים 1 ו-3 נגזר ל- 48 ו-22 חדש מאסר בפועל (בהתאם) ועונשים נלוויים, ונאים 4 - צער בעל הרשעה קודמת שאינה רלוונטית אשר הורשע בעבירה אחת בלבד נדון ל- 7 חדש מאסר בפועל וענישה נלוית. הקלה נוספת כה משמעותית בענינו של המערער, תביא עניין לחוסר מידות מובהק גם במישור זה הנוגע לכלל אחידות הענישה של מבצעים משותפים של עבירות.

7. ולבסוף, CIDOU, הכל הוא שאין דרך של ערכאת הערעור להתערב בחומרת העונש שהוטל על ידי הערכתה הדינונית, אלא במקורה של טעות בולטת או חריגה מרמת הענישה המקובלת. זה ודאי אינו המצב בעניינו. אדרבה - לנוכח אופי העבירות וחומרתן - עבירות רכוש ברף גביה, וכן לנוכח ביצועם במספר אירועים שונים ועל רקע העבר המכבייד שנושא על גבו המערער, מדובר בגזר דין מקל, בו באה לידי ביטוי התחשבות בנסיבות המיחזות של המערער, תוך צמצום הפגיעה בהליך הטיפולי שעבר. יש לזכור גם כי המלצה שירות המבחן שאינו מקל בה ראש, כשמה כן היא - המלצה בלבד מהוות רק חלק, אם כי חשוב לכשעצמם, מכלול שיקולי הענישה.

8. במסגרת שיקולי בchnerתי פעמי נסافت את הנתונים שהובאו לפניינו בנוגע למצבם של שני יידי המערער. تماما דעים אני עם חברי השופט בסוטן בדבר התרומה המסתברת של נוכחות המערער

לצד ידיו, ובמיוחד לבתו של המערער מנסואיו הקודמים. כן מקובל עלי שיש לשקל גם את עניינם של אלה במסגרת האינטראס הציבורי. עם זאת, לא התרשםתי שיש בנתונים שהובאו לפני מהותם את הcpf בעניין זה, וסבירני שתהיה בכך הפרה בוטה ובלתי רואה של האיזון המתוחיב במיוחד בעניינו של המערער, בין שיקולי הגםול וההרתעה, לבין משקלם היחסי של שיקולי השיקום.

.9. לאור האמור, אני מצטרף איפוא לדעתו של חברי השופט טרס, לדחית הערעור.

הוחלט כאמור בחוות דעתו של כב' השופט ח' טרס. הערעור נדחה.

ניתן היום, י"ז אייר תש"פ, 11 Mai 2020, בנסיבות הצדדים.

יעקב שפסר, שופט, סג"נ, אב"ד זהבה בוסתן, שופטת עמיתה agi trasi, judge